

ролята си: създаде българска църква и условия за отслабване на православието и елинизма въ империята.

Но „Македония“ не е била доволна, че всичкото внимание на интелигенция и народъ е погълнато всецѣло отъ черковнитѣ борби. Това прѣчело на развитието на образованието и книжнината. Тя иска църковниятъ въпросъ да се изостави малко на по-задень планъ и да се почне агитация за откриването на много нови училища и читалища. Само по този начинъ ще се подготви българскиятъ народъ да отстоява лесно на грѣцкия денационализаторски напоръ. Пѣтътъ, по който трѣбва да се върви билъ следниятъ:

„1-во, съ пълнѣж енергия да отрастимъ и да развиемъ своето частно образование — всякъ общинѣ въ свойтъ си кръгъ.

2-ро, на основѣтъ на частнитѣ образователни кругове да повдигнемъ съ крѣпкъ воля общото Българско образование.

Естествено е да ся повдигне отдѣлно зетото народно просвѣщение колкото е възможно по-горѣ, па тогазы и да ся разпространи до колкото вече ся може.

И тъй трѣба да работимъ за двѣ велики цѣлти. — За висше и за обще просвѣщение“. (бр. 33, г. I. 1867).

Само когато българскиятъ народъ престане да посещава грѣцкитѣ училища и слѣпо да подражава грѣцката книжнина, а си създаде собствени, щѣлъ да се освободи отъ грѣцкото влияние и щѣлъ да разбере смисъла на свободата и законитѣ.

„Когато ся научимъ да познаваме правата си, когато разберемъ голѣмитѣ начала на свободѣтъ и нравственостѣтъ, когато напоимъ сърдцето си съ благородни чувства,... само тогазы ще имамъ наистинѣ правѣ и свободѣ,... тогава ще влѣземъ и ще вървимъ по-голѣмиитѣ пѣтъ на цивилизациятъ . . . Всички прочее да ся подигнемъ противъ общийтъ тойзи върлъ неприятель — невежеството“... (бр. 12, г. III. 1869).

Къмъ 1869 г. „Македония“ отбелязва съ известно задоволство апатията у нѣкои срѣди къмъ църковнитѣ борби и обръщане по-голѣмо внимание на образованието, изразяващо се въ отваряне на повече училища и читалища. Този обратъ се означава като новъ етапъ въ културното развитие на българитѣ. Въ връзка съ образованието се разглеждатъ въпроси изъ областта на филологията, историята и др.

Успоредно съ дветѣ голѣми проблеми — черковна и образователна, „Македония“ се занимава и съ политическитѣ проблеми въ Балканитѣ и Европа. На първо мѣсто се разглежда източниятъ въпросъ, панславизмътъ и Русия. Представя се като несъстоятелно опасението на нѣкои европейски сили, че при разрешението на източния въпросъ